

Haninge kommun
utbildningsforvaltningen@haninge.se

2023-01-10
Dnr SI 2020:8002

Uppföljningsbeslut

efter kvalitetsgranskning av läsfrämjande arbete i
grundskolan – med särskilt fokus på
undervisningen i svenska i årskurs 4–6 vid
Dalarö skola i Haninge kommun

Bakgrund

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av det läsfrämjande arbetet i grundskolan – med särskilt fokus på undervisningen i svenska i årskurs 4–6 vid Dalarö skola. Granskningen genomfördes under våren 2022.

Vid granskningen bedömde Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom tre utvecklingsområden som angetts i beslut den 25 maj 2022, dnr SI 2020:8002.

Skolinspektionen begärde att huvudmannen för Dalarö skola senast den 25 november 2022 skulle redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena. Haninge kommun har inkommit med en sådan redovisning den 23 november 2022.

Beslut efter uppföljning:

Skolinspektionen bedömer vidtagna åtgärder på följande sätt:

Bedömningsområde 1: Läsfrämjande inslag i undervisningen i svenska i årskurs 4–6

Huvudmannen har i sin redovisning visat att rektorn med personal har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Bedömningsområde 2: Skolans övergripande läsfrämjande arbete

Huvudmannen har i sin redovisning visat att rektorn med personal har vidtagit vissa åtgärder och planerat för att vidta ytterligare åtgärder. Åtgärderna motsvarar Skolinspektionens bedömning av vilket arbete som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Skolinspektionen avslutar härmed granskningen.

Motivering

Bedömningsområde 1: Läsfrämjande inslag i undervisningen i svenska i årskurs 4–6

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Lärarna behöver utveckla arbetet med att på ett strukturerat sätt ta reda på samtliga elevers läsintresse och läsvanor för att synliggöra eventuella mönster

och skillnader i de egna elevgrupperna. Med ett sådant underlag har lärarna en grund för att på ett genomtänkt och varierat sätt kunna stimulera alla elevers läsintresse och läsvanor.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom området. Av huvudmannens redovisning framkommer att skolan har utvecklat en enkät för att kartlägga eleverna läsintresse och intresseområden. Därtill har de skapat en mall för att kartlägga läsningen i klassrummet och därigenom identifiera vilka elever som läser, vilka elever som lätt störs i sin läsning och vilka elever som gör annat än att läsa. Dessa underlag kan lärarna sedan använda för att sätta in riktade insatser till de elever som behöver det.

Av huvudmannens redovisning framgår att lärarnas medvetenhet kring vikten av ett systematiskt kvalitetsarbete gällande läsning har ökat tack vare den ovan nämnda mallen. Av redovisningen framgår vidare att skolan även har sett att läsning integreras i fler ämnen än tidigare och att lärarna tar fram anpassade texter till enskilda elever.

Enligt huvudmannen ska enkäten genomföras varje läsårsstart för att skapa en grund för svensklärarnas arbete med läsintresse. Förhoppningen är att arbetet med elevernas läsintresse i ett längre perspektiv ska leda till att det utveckla en läslust hos eleverna som bibehålls genom alla stadier och att det finns en lust att dela med sig av sitt läsande till sina klasskamrater.

Bedömningsområde 2: Skolans övergripande läsfrämjande arbete

Skolinspektionen bedömde att utvecklingsarbeten behövde inledas inom följande områden:

- Skolan behöver utveckla arbetet för att främja elevernas intresse för läsning och utveckling av goda läsvanor så att det blir metodiskt och långsiktigt. I detta arbete behöver rektorn aktivt verka för att samverkan och kunskapsspridning sker kring det läsfrämjande arbetet. Vidare behöver rektorn initiera och leda ett arbete för att skapa fysiska och sociala miljöer i skolan som stimulerar elevernas intresse för läsning. Vidare behöver rektorn och lärarna tillsammans utveckla arbetet så att skolbiblioteket används som en resurs i det läsfrämjande arbetet.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har vidtagit vissa åtgärder och planerat för ytterligare åtgärder som kommer kunna höja kvaliteten inom området. Av huvudmannens redovisning framkommer att skolans bibliotek har rustats upp och att eleverna regelbundet besöker biblioteket. Vidare har skolan börjat planera för ett kollegialt arbete kring att främja ett läsintresse hos eleverna som ska genomföras kommande läsår. Detta arbete ska utgå från Skolverkets moduler om att stärka elevers

läsning samt Anne-Marie Körlings bok *Väck läslusten i skolan*. Den senare har redan nu köpts in till arbetslagen för att användas som inspiration. Från och med sommaren 2023 ska skolan börja renoveras och i samband med det kommer rektorn tillsammans med lärare och elever se över hur de kan skapa miljöer som bjuder in till läsning.

Av redovisningen framgår att skolans personal ser att det är fler elever som läser, att eleverna lånar fler böcker på biblioteket och att det sker fler samtal kring böcker och läsning på skolan än tidigare. I förlängningen är skolans förhoppning att bibliotekarien ska kunna genomföra bokpresentationer och bokprat i klasserna och inte enbart i biblioteket som det är nu. En annan förhoppning är att elevernas intresse för att låna böcker ökar ytterligare.

- Rektorn och skolpersonalen behöver genom kontinuerliga uppföljningar och analyser skapa en övergripande bild av eventuella mönster och skillnader gällande läsintresse och läsvanor bland eleverna på den egna skolan, samt vid behov genomföra insatser för att möta identifierade skillnader.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom området. Som tidigare nämnts har skolan skapat en enkät för att kartlägga elevernas läsintresse och en mall för att kartlägga läsningen i klassrummen. Utifrån dessa underlag planerar lärarna sedan riktade läsfrämjande insatser. I detta arbete använder sig lärarna av reflektionsfrågor som finns i boken *Väck läslusten i skolan* av Anne-Marie Körling.

Av huvudmannens redovisning framgår att lärarna har fått en bättre bild av elevernas läsvanor och hur de kan arbeta med läsningen i undervisningen. Skolans förhoppning är att de beskrivna åtgärderna på sikt ska leda till ett ökat läsintresse hos eleverna och att elevernas läsvanor sträcker sig utanför skolan samt leda till en högre måluppfyllelse bland eleverna.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av Caroline Engskär, beslutsfattare.

I den slutliga handläggningen har även föredragande Mattias Ryd medverkat.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:

[Läsfrämjande arbete i grundskolan \(skolinspektionen.se\).](https://www.skolinspektionen.se/om-skolinspektionen/om-oss/om-oss-och-om-att-arbeta-i-grundskolan)

Bilaga 1: Författningsstöd

Bedömningsområde 1: Läsfrämjande inslag i undervisningen i svenska i årskurs 4–6

Författningsstöd

1 kap. 4 § samt 3 kap. 2 § (2010:800).

Förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. 1. Skolans värdegrund och uppdrag. En likvärdig utbildning.

Bedömningsområde 2: Skolans övergripande läsfrämjande arbete

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 2 kap. 9§, 3 kap. 2 § samt 4 kap. 4 § skollagen (2010:800).

Förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. 1. Skolans värdegrund och uppdrag. En likvärdig utbildning. 2.8 Rektorns ansvar.